

tokat. Hadi árvák, valamint oly tanulók, kiknek családfentartója harcúterén van, ez évben kivételesen már az első évfolyamon is tandíjmentességet és ösztöndíjat is nyerhetnek, ha az ösztöndíjas tanulók iránt támasztott követelményeknek egyébként megfelelnek. Szeged, 1915. augusztus hó 12-én. Az igazgatóság.

— **Pro patria.** Elment az ifju, a mi vérünknek szülöttje. Lelkét a hevület zaklatta, hogy díszére váljék vitéz csapatjának, melynek kadettje volt, hogy hűséggel teljesítse kötelességét nemzetének, melyhez a honszeretet rajongó érzése láncolta. Elment, de nem tér vissza többet. Harmatos mező lett a temetője, nyári napsugárnak melengető fénye lett a szemfedője. *Endrényi József*, családunknak legidősebb gyermeke, a cs. és kir. 46-ik gyalogezred kadettja, a „Friss Hírek” felelős szerkesztője, nyomdai ipartelepünk igazgatója 23 éves korában a doberdói fensikon július hó 25-én tartott ütközet-rohamban lelte hősi halálát. Az Ur Jézus és a Boldogságos Szűz Anya segítsen minket ahhoz, hogy az ifju hős kihűlt tetemeit felkereshessük és szegedi földben adhassunk neki örök nyugalommal. Szeptőlten ifju lelked a Krisztusi szeretet vallásában nevelkedett, dicsőséggel teljes életed hervadhatlan koszorút szerzett emlékednek. Nyiljék meg előtted a Mennyeknek országa. Az engesztelő szentmiseáldozatot f. évi augusztus 17-én, kedden délelőtt 9 órakor a belvárosi szent Demeter templomban tartjuk meg. A hazáért áldozta ifju életét, mindnyájunkért viselte a szenvedések tövis koszorúját. A vértanuság, mely végzete volt, elérte az életnek rövid útján. Adj Urunk Istenünk neki üdvözülést az örök pihenésben és boldogságot mindnyájunknak az eljövendő idők során az Igéretben, a Feltámadásban. Kelt Szegeden, 1915. évi augusztus hó 12-én. *Endrényi Imre* és neje *Barczay Paula* szülők, testvérei, rokonai és jóbarátai.

— **„Magyar” nevű hajó az orosz Visztulán.** Berlinből je'entik: Csapatunk a Lengyelországban való előnyomulás közben több visztulai gőzöst zsákmányoltak. Az oroszok visszavonulásuk alkalmával ezeket a hajókat elsüllyesztették, de mivel mostanában a folyó vízállása alacsony, elég gyorsan kiemeltük a fenékről a hajókat, úgy, hogy most már a hajózás szolgálatába lehet őket helyezni. A hajók között nagy motorhajók is vannak, azonkívül található a „Magyar”, a „Madzur” és a „Pollack” nevű vontató gőzösök, a melyek béke időben Danzig és Varsó között jártak.

— **Érdekes polémia a leghíresebb háborus vers körül.** *Lissauer Ernő*nek magyarra Gyűlöld az angolt! címen lefordított költeménye egyes buzgó német tankönyvszerkesztők révén belekerült egyik-másik iskolai könyvbe is. Ezért aztán nem is annyira ezeket a tulbuzgó könyvszerkesztőket, mint inkább magát *Lissauer*t támadták. Ezekre a támadásokra most *Lissauer* a *Berliner Tageblatt*-ban így védekezik:

— A gyűlölet éneke ellen című cikkéhez legyen szabad a következőkben hozzászólnom. Egyetértek Önnel abban, hogy a gyűlölet éneke nem való az ifjuságnak, ép azért több tankönyvirónak arra a kérésére, hogy könyvükben költeményemet közölhessék, azt a tanácsot adtam, hogy ne tegyék azt, sőt egy ízben részletes indokolással tagadtam meg az engedélyt. Egyebekben pedig: A gyűlölet éneke az angol hadüzenet hatása alatt a három első heteinek szenvedélyességében került a nyilvánosság elé. Amikor megírtam, nem tudtam, hogy én akkor széles körök érzelmeinek adtam kifejezést, ezt csak a hatásából tudtam meg. Én magam a legcsekélyebbet sem követtem el, hogy ezt a hatást fokozzam. Milyen neműek azok az „előnyök”, amelyekhez ezen költeményem révén jutni akartam, érthetetlen előttem: nem láthattam ugyanis előre sem a sikert, sem a jelenlegi támadásokat. Azonfelül ez a költemény megjelenése előtt és után az Ön lapjában is méltányolt költői működést fejtettem ki, úgy, hogy az a gyanúsítás, minttha másra,

mint tárgyilagos hatásokra törekedtem volna, engem a legkevésbé sem érinthet. A költemény számtalan utánnomásaért és sokszorosításáért — eltekintve azon esetektől, amikor tisztán üzleti érdek állott velem szemben — egy fillért sem ajánlottak fel nekem, egy fillért sem kértem, kaptam és azonfelül azon nevetesen csekély összegből, melyhez a költeményem révén jutottam, jótékony célokra is áldoztam. Mindezt nem szívesen említem fel csak azért teszem, hogy az én „előnyeimet” a kellő világitásba helyezzem. A harcmezőről számos meleg helyeslést juttattak hozzám. Hogy eddig hadi szolgálatra alkalmatlannak találtattam, az nekem magamnak is fáj, de a fegyveres szolgálatra való testi alkalmatlanság nem róhatja rám azt a kötelességet, hogy szellemi fegyveres szolgálatot ne tehessen. Hogy nem tapsért dolgoztam és azért, hogy sikeremet fokozzam, az kiviláglik abból, hogy a költemény keletkezéséről eltelt tizenegy hónap alatt egyetlenegy ily irányú sort sem írtam. Ez a művem politikai költemény és nem irányul az egyes angolok ellen, hanem Anglia ellen, mint politikai kollektívum ellen, Anglia azon törekvése ellen, mely Németországot megsemmisítéssel fenyegette. Ama napok izgalmi közepette érzésem ez ellen fellázadt. Vajjon ez az érzés helytálló-e a gyakorlati politika hideg mérlegelése szempontjából, az más kérdés.

— **Az idők jele.** Ki hitte volna, hogy a mézzel, vajjal dusan megáldott Kánaánban, Magyarországon még nyáron is külföldről importált vajjal táplálkozunk! Pedig, mint érte sülünk, a központi tejcsarnok összes fiókcsarnokaiban és elárusító helyein már hetek óta, kizárólag a világhírű dán vaját árusítják. Az idők jele!

— **Gondoskodás a tarhonyakészítők lisztszükségletéről.** A szegedi kereskedelmi és iparkamara felhívja a hivatásos (nem háziiparos) tarhonyakészítőket, akik részére az utóbb megjelent miniszteri rendelet közvetlen gabona-, illetve lisztbevásárlási jogot biztosított, szíveskedjenek a vásárlási engedély kiadására érdeklődésük érdekében teendő lépések megbeszélésére hétfőn délelőtt 11 órakor a kamarában megjelenni. A kamara nevezetesen közös akcióval kívánja a lisztbeszerzés dolgát megkönnyíteni.

— **A gőzgépezők és kazánfűtők legközelebbi képesítő vizsgái Szegeden szeptem-**

Hatodik gimnazista

fiam részére keresek a jövő tanévre jó családnál teljes ellátást. — Cim a kiadóhivatalban.

Pollák Testvérek

férfi és női divatcikkék legnagyobb raktára. —

:: Legmegbízhatóbb cég. ::
Legolcsóbb beszerzési forrás.

Csekonics-u. 6. Széchenyi-tér 17.
Telefon 854. Telefon 855.

ber 19-én délelőtt 9 órakor a szegedi felső ipariskolában lesznek. A vizsgálati kérvények kelően felszerelve az iparfelügyelőséghez (Földváry-utca 4. szám) küldendők be.

— **Tolvaj leány.** Öz gy *Josefert* Sándorné Béke-utcai lakásáról néhány nap előtt ágyneműt loptak. A rendőrségnek *Herédi Piroška* 18 éves horgosi leány személyében sikerült elfogni a tolvajt, aki a lopott holmikat akkorra már eladta *Szögi János*nénak, akit aztán szintén meglopott. Horgosi Piroskát a rendőrség szombaton átadta az ügyészségnek.

A polgármester rendelete a gabona és liszt beszerzéséről.

(Saját tudósítónktól.) Városszerte sok panasz hangzott el az utóbbi időben amiatt, hogy Szegeden — bár a Haditermény Részvénytársaság 20 vagon lisztet kölcsönzött a városnak — ma is a legnehezebb feladatok egyike lisztet hozzájutni. Dr. *Somogyi Szilveszter* polgármester több ízben nyilatkozott a *Délmagyarország* munkatársa előtt arról, hogy a kölcsönkapott liszt egy részlete megérkezett Szegedre és a Back-malom, amely a városi lisztkészlet 60 százalékának megőrlését vállalta, ebben az arányban megkezdte a kapott liszt szétosztását a pékek és a lisztkereskedők között. A helyzet azonban mégis az volt, hogy lisztet a legjobb akaratlan és legnagyobb utánjárásal is csak alig-alig lehetett beszerezni. Gátolta a kereskedőket, pékeket és egyéb ipari vállalatokat a lisztbeszerzésben az a körülmény is, hogy a szomszédos törvényhatóság területéről nem volt megengedve a liszt- és gabonaneműk beszerzése. Az időközben ebben a tárgyban kiadott miniszteri rendelet aztán tisztáza ezt a helyzetet, amennyiben kimondja, hogy a városok lakói a szomszédos törvényhatóság területéről is beszerezhetik évi szükségleteiket, ha erre a polgármestertől engedélyt kérnek. Ennek a rendeletnek alapján készült az a tájékoztató értesítés, amelyet szombaton adott ki a polgármesteri hivatal. Az értesítést szövege szerint a következőkben adjuk:

„Kenyérgyárnak, sütőknek, pékeknek, cukrászoknak, szállodáknak, vendéglőknek és egyéb gabonát és lisztet felhasználó iparvállalatoknak joguk van a törvényhatóság és a közvetlen szomszédos törvényhatóságok területéről annyi búzát és rozst vásárolni, mint amennyit egy éven át azelőtt feldolgoztak. Ha valaki még többet akar vásárolni a polgármester ad erre engedélyt. Ha az iparosok közül valaki nem tud beszerezni maga gabonát, beszerezheti a Haditermény Részvénytársaság útján is.

Sertéshizláló és más állattudósítással foglalkozóknak ezentúl a polgármester adhat engedélyt, hogy buza, rozs kivételével más gabonaneműt (árpat, 1915 évi kukoricát, zabot) a törvényhatóság területén vásárolhassanak. E célból előbb a kereskedelmi és iparkamarával kell igazolni, hogy előző években az illetőnek mennyi ilyen anyagra volt szüksége. A bevásárolt mennyiséget a polgármesternél be kell jelenteni. Ha megfelelő anyag nincs a szegedi területen, úgy a szomszédos törvényhatóságok területén is lehet vásárolni, vagy a Haditermény Részvénytársaság útján.

Tarhonya-gyáraknak lisztet a kereskedelemügyi miniszter ad. Aki saját termését kívánja tarhonyának megcsinálni, erre a polgármester ad engedélyt. Ugyanezeknek, valamint azoknak a kis házi iparosoknak, kiknek nincs termésük tarhonyakészítésre, — gabonavásárlási engedélyt a polgármester ad.”

Ez az értesítés remélhetőleg szétosztat minden eddig fennállott félreértést és teljes rendet teremt a lisztügyben.